

2589

פרוטוקול מס' 26/ג

מישיבת ועדת הכנסת ביום שלישי,
י"ט באדר תשי"ח (11.3.1958)
בשעה 8.30

נ ר כ ח ד: חברי הוועדה:

- ב. אזניה - היו"ר
- ע. איכילוב
- א. אלטמן
- ש. בבה
- א. וילנסקה
- ס"ח. ח'ניפס
- ש. יוניצ'מן
- ק. קהנא
- מ. צורוק
- נ. ניר (סגן היו"ר הכנסת)
- ד. נצר
- י. ש. רוזנברג
- ג. שוקן
- ש. שורש
- א. תלמי

מוזמנים:

- מ. רוזטי - מזכיר הכנסת
- ג. בר-יוסף - גזבר הכנסת
- א. ידין - עוזר ליוע"מ לממשלה.

סדר-היום: א. חוק גמלאות חברי-הכנסת תשי"ח-1958.
ב. שונות.

היו"ר ב. אזניה: אני מבקש ממר ידין לנסח את הסעיף בקשר לקיצבה של היו"ר הכנסת.

א. ידין: אני מציע שתקופה שכיהן בה חבר-הכנסת כיו"ר הכנסת לא תחשב בתקופה שכיהן בה כחבר-הכנסת, אלא הקיצבה תשולם לו בשביל אותה תקופה שבה כיהן כיו"ר הכנסת, כאילו היה השר. הגמלאות ישולמו לו לפי חוק הגמלאות לשרים. אלא שכאן מתעוררת שאלה אחרת: בני משפחתם של חברי-הכנסת נחשבים עד גיל 20, ואילו אצל השרים עד גיל 18. לעומת זאת מקבל שר משכורת שונה מזו של חבר-הכנסת.

י. ש. רוזנברג: אני מסכים לכך שיו"ר הכנסת יקבל קיצבה שונה מזו של חברי-הכנסת, אלא שהדבר צריך להאמר לא בחוק זה, אלא בחוק אחר. אני גם מציע לא לשוותו לשר, אלא לקבוע שכל חודש של כהונתו כיו"ר הכנסת תחשב לו כשני חודשי כהונה של חבר-הכנסת. על-כל-פנים לא בחוק זה המקום לכך.

ש. בבה: אני מציע לא להכנס להצעה של ח"כ רוזנברג, השמה את הדגש על הצד החומרי. אני מציע לקבוע בחוק זה שדינו של יו"ר הכנסת בענין הגמלאות הוא כדין שר. הדבר הזה מקובל במקומות רבים.

./.

לדעתי יש לתת בחוק הזה מעמד של שו
ליו"ר הכנסת, ולא להכנס להצעות אחרות

ש. יוניצ'מן:

שיש בהן פגם אסטטי.

הצעתו של ח"הכ רוזנברג טובה, אני מציע לקבוע
שבעד כל תקופת כהונה כיו"ר הכנסת יקבל 7%.

ע. איכילוב:

אני מבקש מכם להתדבר בענין זה. היתרון
שבהשוואה לשר הוא זה שאין מדברים כלל
על כסף.

היו"ר ב. אזניה:

אפשר להכניס לחוק זה את כל אותם הסעיפים
בחוק הגמלאות לשרים, שמהם אנו רוצים

א. אלטמן:

שיו"ר הכנסת יהנה.

אינני מסכים גם לזה שיו"ר הכנסת יקבל
קיצבה אחרי כהונה של שבתיים.

י. ש. רוזנברג:

בעיה זו אינה מציאותית או מעשית.
יש שתי דעות - נצביע.

היו"ר ב. אזניה:

ה ר ח ל ט

ברוב דעות הוחלט להשוות את מעמדו של
יו"ר הכנסת בחוק הגמלאות לחברי-הכנסת
למעמדם של השרים לפי חוק הגמלאות לשרים.

אינני מוכן לקבל את הדעה שיו"ר הכנסת
יקבל קיצבה אחרי שבתיים. גם אם יש רוב
בוועדה, אני רשאי להסתייג מדעת הרוב.

י. ש. רוזנברג:

יש הסכם מוקדם בין חברי הוועדה שבענין
זה לא יובאו הסתייגויות למליאה.

ש. בבה:

אח"כ עוד הפעם עם חברי בענין זה.

י. ש. רוזנברג:

אני מציע לקבוע מעמד מיוחד לסגני-שרים.
אינני עומד על מעמד מסוים - אבל אני תובע שייקבע להם מעמד מיוחד.
הם עובדים יותר מאשר חברי-כנסת אחרים ואינם מקבלים שכר מיוחד.

לדון בשאלה זו - בבקשה. אבל אין לה כל
קשר לחוק זה. נדמה לי שהיא שי יכת לחוק

היו"ר ב. אזניה:

הגמלאות לשרים.

אבל סגן השר אינו מופיע בחוק של השרים.

י. ש. רוזנברג:

אין הבעיה של חברי-הכנסת יכולה לשמש
מכשיר להאבקות על מעמדו של סגן-שר.

היו"ר ב. אזניה:

אינני קושר את שני הדברים.

י. ש. רוזנברג:

ע. איכילוב: / היה בדעתי להעלות את הבעיה של סגני-השרים.
לדעתי יש לכלול אותם בחוק זה, כי ברור
שסגן-שר יכול להיות רק מי שהיא חבר-הכנסת. לא כן חבר הממשלה -
הוא יכול להיות גם מחוץ לכנסת.

אני מציע שסגן-שר יקבל בעד התקופה
שבה כיהן כסגן-שר 6% במקום 4%. כל יתר הסעיפים של החוק חלים עליו
כעל יתר חברי-הכנסת.

ש. יוניצ'מן: אני תומך בהצעתו של ח"הכ איכילוב.

מ. נורוק: דרישתו של ח"הכ רוזנברג צודקת, אלא שלא
כאן מקומה. מישהו מאתנו צריך להכניס
תיקון לחוק הגמלאות של השרים.

היו"ר ב. אזוביה: עלי להתייעץ בענין זה.

ש. בנה: בוועדה שדנה בחוק הגמלאות לשרים הועלתה
הבעיה של יו"ר הכנסת. הבעיה של סגני
השרים לא הועלתה שם. אינני חושב שיש מקום להעלות בעיות חדשות
בשעה שאנו דנים כבר בקריאה שלישית בחוק זה.

י. ש. רוזנברג: עוררתי שאלה זו כבר קודם לכן ודחו אותה.

א. אלטמן: אני מציע לדון מחדש בהחלטה שקיבלנו, שהיא
מבטלת את החלטתנו הקודמת שלפיה זכאי מי
שהגיע לגיל 60 לקבל קיצבה אחרי 4 שנים ולא אחרי 6 שנים.

ש. בנה: אני מציע שבקבע כי בקריאה השלישית על החוק
כולו אין מנהלים ויכוח על דברים מוסכמים,
ואין מעלים הסתייגויות שלא הושמעו בדיונים הקודמים.

היו"ר ב. אזוביה: בענין שהעלה ח"הכ אלטמן יש שתי דעות: האחת
בעד אישור החלטתנו האחרונה, והשניה בעד
ביטולה. נצביע.

ה צ ב ע ה

בעד מתן הזכות לקבלת קיצבה אחרי 4 שנים
למי שמלאו לו 60 שנה
6 -
5 - נ ג ד

היו"ר ב. אזוביה: אני מוכרח להתייעץ בענין זה.

א. תלמי: אצלנו בסיעה נתגבשה הצעה - אני מבינה שהיא
לא תבוא לידי דיון - שלקיצבה זכאי חבר
הכנסת כבר גיל 45, אם כי יש לעשות את כל ההגבלות האחרות: להאריך
את תקופת המגובה, להוריד את האחוזים, ובלבד שהקיצבה תתחיל להשתלם
לפני גיל 50.

ש. יוניצ'מן: מבחינה מוסרית אני תומך בהצעתך - אלא
שהיא לא תתקבל.

ב. ש ו נ ו ת:

אני מבקש לשחרר את חוק ההתישבות מחובת הנחתו של שולחן הכנסת יום אחד לפני

היו"ר ב. אזניה:

הקריאה השניה.

אבקש לדחות שאלה זו למחר.

א. תלמי:

ש. יוניצ'מן: אני מבקש להעמיד לדיון בוועדת הכנסת את דרכי התגובה של הכנסת להשמצה על הכנסת, המתנהלת מעל דפי העתונות. עלינו להסביר את תפקידיה ופעולותיה של הכנסת, כדי שהציבור יידע להעריך אותה ולא ידון אותה על-פי דברי ההשמצה שהוא קורא עליה בעתונות. דבריו של יו"ר ועדת הכנסת בשאלה זו, שנאמרו בשעה מאוחרת בלילה, לא פורסמו ע"י העתונאים.

ע. איכילוב: אני מבין שח"כ יוניצ'מן ימציא לנו חומר הוכחה לדבריו. דבריו של יו"ר הוועדה, ב. אזניה, היו דברים רציניים והולמים את הבעיה. אבל רק שנאמרו בשעה מאוחרת ושהעתונאים לא פרסמו אותם.

נדון בשאלה זו.

היו"ר ב. אזניה:

ע. איכילוב: כמדי שנה, ודאי גם השנה, פביאו לנו יו"ר הכנסת והסגנים הצעה בדבר התחלת הפגרה, ואנו נאשר אותה מורמלית ונרשום אותה בפרוטוקול שלנו. לא נוכל להסכים לפרוצדורה זו.

י. ש. רוזנברג: תפקידה של ועדת הכנסת לקבוע דברים כאלה. סדרי העבודה של הכנסת צריכים להיות נדונים בוועדת הכנסת ולא במקום אחר. יו"ר הכנסת והסגנים קובעים את העבודה היומ-יומית, אבל לא עניין זה. על יו"ר ועדת הכנסת להודיע ליו"ר הכנסת והסגנים כי ועדת הכנסת תקבע את תאריך הפגרה. אין ועדת הכנסת צריכה לוותר על סמכותה זו. אנו צריכים להחליט ולהביא להם את החלטתנו, ולא להיסך. אני מציע שוועדת הכנסת תקבל החלטה על תאריך התחלת הפגרה ויו"ר הוועדה יודיע על-כך מעל במת הכנסת.

מחר נדון על שאלה זו.

היו"ר ב. אזניה:

הישיבה ננעלה בשעה 10.15

=====

א. אלטמן:
בענין ה-11% שאנו מבטלים אותם בחוק זה.
יש לזכור כי לקחו את הסכום הזה בחשבון
בשעה שקבעו את שכרם של חברי-הכנסת בשנה שעברה. מדוע לא נקבע
בחוק סעיף פוזיטיבי - במקום נגטיבי - שלפיו משלמים חברי-הכנסת
סכום מסוים לקופת התגמולין שלהם, כפי שהדבר נהוג במקומות אחרים?
אינני רואה כל הצדקה לבטל דבר שהוא קיים היום.

ד. נצר:
אנו היחידים הקובעים לעצמנו חוק. בשביל
השרים ועובדי המדינה נקבע החוק על-ידי
מישהו אחר. לא הם עצמם חוקקו אותו. אל לנו לשכוח כי אנו שליח
ציבור ואנו נמצאים בבית זכוכית. כל מה שאנו עושים משתקף בציבור.
הסעיף הזה בחוק המבטל את ה-11% שקיבלנו
עד כה מאפשר לנו לבוא לציבור ולאמר לו: ראה, אנו מבטלים מה
שהיה וקובעים לעצמנו פנסיה.

אם יש טענות על גובה שכרם של חברי-הכנסת
אפשר לעורר את השאלה, אבל ללא קשר עם החוק הזה. אני מציעה
להשאיר את הסעיף הזה כפי שהוא, ולבטל את ה-11%.

ש. שזרש:
לא כל חברי-הכנסת השתמשו באותם 11% כחלק
משכרם בלבד. יש רבים שהמשיכו לשלם את
חלקם וגם את חלקו של המעביד בקופות התגמולין שהיו חברים בהן עוד
לפני היות לחברי-הכנסת.

איננו יכולים בחוק זה כל מה שאנו רוצים.
אם נפתור ע"י החוק הזה רק חלק מן הבעיות יהיה בכך גם כן משום
היטג. אם מעלים שאלה של קופת התגמולין, הרי במשך כל השנים אנו
לא שילמנו את חלקנו לקופה זו. רק האוצר הוא ששילם את אותם 11%.

ג. ניר:
את אותם 11% קיבלנו כל עוד לא קיבלנו פנסיה
מקבע שקובעים שחבר-הכנסת זכאי לפנסיה
אין מקום לאותם 11%. אם יש מי שחושב שמשכורתו של חבר-הכנסת
היא נמוכה מדי, יעורר את השאלה, אך לא בקשר לחוק הזה.

י. ש. רוזנברג:
אם כי לא ישובתי באותה ועדה שקבעה את
שכרם של חברי-הכנסת, בטוחני שהיא לקחה
בחשבון כחלק מן השבר גם את אותם 11%. אנו יכולים לכתוב בחוק
זה כי אנו מנכים משכרנו 10% לקופת הפנסיה ובזה נענה לציבור,
כי אצל כל עובד אחר מנכים רק 5%.

א. תלמי:
בסעיפים קודמים קבענו שה-11% הוא
סכום שחברי-הכנסת נותנים ממשכורתם למען
הגמלאות. אתה עכשיו בא ורוצה לשנות, ורוצה לתת עוד הפעם סכום
נוסף על-ידי קומבינציה כזאת או אחרת. אם רוצים להבטיח לחברי
הכנסת את הקיצבה, עליהם לשלם את אותם 11% שקיבלו עד כה. לא
נוכל לקבוע שנקבל את הכסף הזה פעם, פעמיים ושלוש - בעבר, בהווה
ובעתיד.
אם המשכורת היא נמוכה, צריך לחשוב באיזו
צורה לתקן אותה.

ש. יוניצ'מן:
נכון שמשכורתם של חברי-הכנסת אינה גבוהה
מדי. אבל אנו נמצאים כולנו בסירה אחת,
ולא נוכל להעלות שאלה זו כעת. אני מציע לחברי-הכנסת אלטמן
ורוזנברג להוריד את הצעתם.

היור' ב. אזניה: נמשיך בדיון זה מחר ב-8.30